

Téma : **S O P Ľ A V K A / malleus /**

- veľmi nebezpečné nákazlivé ochorenie nepárnokopytníkov / kone, somáre, muly /
- **prenosná na mačkovité mäsožravce a na ľudí**
- priebeh väčšinou chronicky : **tvorba špecifických uzlíkov na koži**, slizniciach a vnútorných orgánoch. Tendenciu rozpadávať sa.
- Baktéria **Burkholderia mallei**. (predtým Pseudomonas mallei) Je to gramnegatívna, striktno aeróbná, štihlá, nepohyblivá tyčinka so zaoblenými koncami. V patologickom materiáli sú tyčinky usporiadané samostatne, príp. vo dvojiciach alebo zhlukoch. Pri teplote 55°C sú baktérie usmrtené za 10 minút. Je tiež málo odolná voči bežným dezinfekčným prostriedkom.
- **B. mallei je zaradená do druhej kategórie najnebezpečnejších biologických zbraní**
- Sopľavka bola v Európe veľmi rozšírená hlavne v r. 1921 – 1934. Na Slovensku bola nákaza definitívne utlmená v r. 1950. V súčasnosti sa vyskytuje hlavne v Ázii, Afrike, blízkom Východe, strednej a južnej Amerike.
- šírenie : choré kone, latentne choré zvieratá - kontaminujú svojimi sekrétmi krmivo, vodu a okolie (náradie, prístroje, čistiace nástroje), vstupná brána infekcie = ústnou cestou (kontaminované krmivo, voda), ale aj cez poranenú kožu, sliznice, dýchací a tráviaci trakt.

PRÍZNAKY SOPLĽAVKY

- ID = 2 – 3 týždne až niekoľko mesiacov
- pri každej forme typické príznaky = **maleózne uzlíky rôznej veľkosti na koži a podkoží končatín, stranách hrudníka a podbruší**. Po ich rozpadnutí vznikajú kráterovité vredy, ktoré sa veľmi ťažko hoja. V okolí vredu a priebehu lymfatických ciev vznikajú nové uzlíky, ktoré sa zase rozpadajú

a/ **Akútna forma** sopľavky (hlavne u somárov a ich krížencov) = zvýšená telesná teplota, hnisavý výtok z dutiny nosovej aj s prímiesou krvi, vznik vredov na sliznici nosnej dutiny a koži, lymfatické uzliny sú zväčšené a veľmi bolestivé, zrýchlené dýchanie, rapídne chudnutie, úhyn v priebehu 2 – 3 týždňov.

b/ **Chronická forma** = hlavne u koní : symptómy sú závislé od lokalizácie a štádia choroby

c/ **Latentná forma** = bez zjavných symptómov / inaperentne – skryto /, trvať aj niekoľko rokov

d/ **Nosová forma** = hnisavý výtok z dutiny nosnej s prímiesou krvi, na sliznici maleózne uzlíky, postupne sa rozpadávajúce a meniace sa na vredy, ktorých hojenie je pomalé a výsledkom sú lúčovité jazvy

PREVENCIA SOPLĽAVKY

- **vakcinácia sa nevykonáva.**
- diagnostikované zvieratá sú utratené a ich telá zneškodnené. Zvieratá podozrivé z nákazy sa izolujú a opakovane vyšetrujú. / klinické, alergologické (očná maleinizácia), mikrobiologické a patologicko-morfologického vyšetrenie. /

RIZIKO NAKAZENIA SOPLĽAVKOU

- ľudia starajúcich sa o postihnuté zvieratá
- nebezpečenstvu nákazy môžu byť vystavení jedinci manipulujúci s infikovaným zvieratom alebo materiálom (veterinári, laboratórni pracovníci, mäsiari, jatoční pracovníci)
- diferenciálna diagnostika = melioidóza (pseudomalleus), korynebakteriόza a aktinomykόza.
- **prípady sopľavky u ľudí sú veľmi zriedkavé** = penicilín, tetracyklíny, chloramfenikol

<https://www.zzz.sk/clanok/930-u-kona-z-brazilie-objavili-nemecki-experti-nebezpecnu-bakteriu-soplavky>